

Vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmä 6/2021

Aika:	Keskiviikkona 8.12.2021 klo 9.30-14.00	
Paikka:	Etäkokous	
Osallistujat:	Jari Rusanen	Kajave Oy, puheenjohtaja
	Greetta Arha	Leppäkoski Group Oy (poissa kohdassa 5, klo 12-12.56)
	Mari Eskelinen	Helen Oy (kohdat 1-5, klo 13 saakka)
	Heleena Hietanen	Tampereen Sähköverkko Oy
	Risto Lehtonen	Köyliön-Säkylän Sähkö Oy (kohdat 1-5, 7-10)
	Miikka Nieminen	Lappeenrannan Energia Oy
	Sanna Turunen	Caruna Oy (kohdat 4.2-5)
	Santeri Viljakainen	Väre Oy (kohdat 5-10, klo 12.40 alkaen)
	Sari Wessman	Alva Sähköverkko Oy (kohdat 5-10, klo 12.48 alkaen)
	Ina Lehto	Energiateollisuus ry
	Riina Heinimäki, siht.	Energiateollisuus ry
Este:	Tia Kautto	Vattenfall Oy
	Emma Saarela	Elenia Oy
	Maire Siltanen	Lumo Energia Oyj

1. Kokouksen avaus ja muistutus kilpailulainsäädännön noudattamisesta

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja muistutti osallistujia kilpailulainsäädännön noudattamisesta kokouksessa, jossa on kilpailijoita paikalla. TEAMS-aineistoon on liitetty kilpailuoikeudellisten sääntöjen [muistilista](#).

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen 5/2021 muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4. Datahub

4.1 Datahub ajankohtaista

Käytiin keskustellen läpi datahub-hankkeen ajankohtainen tilanne. Yleisesti jaettiin näkemys, että kokonaisuutena tarkasteltuna tilanne vaikuttaa hyvältä. Kenraaliharjoitus meni hyvin ja oli TUKO II:sta rauhallisempi. Kenraalissa havaittiin paljon vähemmän virheitä kuin tuotannollisessa koekäytössä.

Asiakastietojen päivityksiä jäi liian tiukkojen aikarajojen vuoksi virheisiin puskurien purussa. Asiakastietojen päivityksen osalta oli määritelty tuotannon aikarajat, vaikka puskurien purussa pitäisi olla löysemmät aikarajat. Tästä on viestitty hankkeelle.

Myös tiedotuksessa koettiin haasteita. Osa käydystä keskustelusta oli tapahtunut vain statuspalaverien chatissa, joka ei näy kaikille osallistujille. Esitettiin huoli, että tärkeää tietoa ei saatu riittävästi ja tarpeeksi nopeasti kaikkien tietoon. Myös kenraalin laajuuteen liittyvässä viestinnässä oli epäselvyyksiä, mikä aiheutti hämmennystä. Esimerkiksi vastinparikohtainen testaus ei ihan kaikilla pareilla toiminut johtuen tapahtumien vähäisestä määrästä, joten

testausta laajennettiin ensimmäisten päivien jälkeen koskemaan muitakin osapuolia. Samoin toisen viikon vapaaehtoisuus tuli yllätyksenä isolle osalle toimijoista.

Mittaustietojen osalta muutamissa rajapisteissä ja joissakin tuotantokohteissa oli haasteita tietojen toimittamisessa. Rajapisteiden osalta kyseessä oli mittaukset, joissa hubiin liittynyt verkonhaltija ei ole mittausvastuullinen. Nämä aiheuttivat tiedossa olevia virheitä taseselvityksen tuloksiin. Samoin myyjien liiketoimintakaupat/yhdistymiset aiheuttivat virheitä myyjätietoihin, mikä luonnollisesti näkyi taseselvitystuloksissa. Ongelmat on tiedossa ja ne saadaan korjattua käyttöönottoon mennessä.

Muut virheet olivat yksittäisiä, esim. joitakin sanomia lähti liian aikaisin puskurien purussa. Näiltäkin osin puutteet on tiedossa ja korjauksia on tulossa.

Kuittauksissa oli edelleen pieniä viiveitä datahubin päässä. Aikaa jäi silti hyvin testaamiselle.

Yhteenvetona todettiin, että yleinen tunnelma on positiivinen. Kenraali sujui paremmin kuin tukot. Toki joitakin virheitä edelleen oli, mutta näiden syyt on tiedossa ja korjauksia on jo tehty tai tulossa. Pientä huolta aiheuttaa se, että jatkossa kaikki virheiden korjauksien testaus on tehtävä synteettisellä datalla toimittajan toimesta.

Lopuksi pohdittiin Energia 247 Oy:n toiminnan loppumisen aiheuttamaa tilannetta. Verkoille aiheutuu taas ylimääräistä työtä tosi hankalaan aikaan, mutta tilanne vaikuttaisi olevan hallinnassa.

Lumolta on saatu tietoa niistä asiakkaista, jotka siirtyvät Lumolle. Samalla on ehdotettu toimintamallia tiedonvaihdon osalta. Osapuolille on tarjottu mahdollisuutta sopia kullekin parhaasta toimintamallista. Muut kuin Lumolle siirtyneet asiakkaat, ovat siirtyneet verkon vastuulle. Verkon pitää tiedottaa näille loppukäyttäjille, että Energia 247:n sähköntoimitus asiakkaalle on päättynyt ja tämän vuoksi jakeluverkonhaltija huolehtii väliaikaisesti sähköntoimituksesta, jotta sähkönjakelu ei keskeydy. Lisäksi verkkojen pitää ilmoittaa Energiavirastolle viikoittain tiistaista 7.12.2021 alkaen lukumäärät vastuualueellaan olevista Energia 247 Oy:n avoimessa toimituksessa olleista asiakkaista, jotka eivät vielä ole siirtyneet jonkun muun myyjän avoimeen toimitukseen, ja joiden sähköntoimitus on edelleen jakeluverkonhaltijan vastuulla.

Pohdittiin, miten myyjätieto päivittyy niiden asiakkaiden osalta, joille virasto osoittaa päätöksellään uuden myyjän. Pienemmillä verkoilla päivitys onnistuu käsin manuaalisesti, isommat verkot toivoivat sanomia normaalein aikarajoin. Tältäkin osin osapuolien tulee todennäköisesti sopia kahden välisesti menettelytavoista.

Lopuksi todettiin, että datahubin pitäisi varautua ja miettiä valmiiksi, miten vastaava tilanne hoidettaisiin go-liven aikana, kun sanomaliikenne ei ole enää käytettävissä.

4.2 Prosessiryhmän katsaus

Jari kertoi prosessiryhmän viimeaikaisista ajankohtaisista asioista ja esitteli ryhmässä linjattuja vastauksia käyttäjien kysymyksiin. Prosessiryhmässä on käsitelty seuraavia asioita:

- Datahub ei validoi laskurivien varsinaista sisältöä. Validoinnissa tarkastetaan vain, että osapuolivaltuutukset on voimassa ja laskurivillä ilmoitettu myyntisopimus on voimassa, jos laskurivit toimitetaan myyjälle.
- Datahubin tulevaa kehitystä koskevalle muutoslistalle on lisätty toive mahdollistaa myös verkkosopimuksen päättäminen tulevaisuuden sopimuksille. Tällä hetkellä myyjä voi ilmoittaa sopimuksen päättämisen sopimukselle, joka alkaa tulevaisuudessa, mutta verkko voi ilmoittaa sen vain voimassa oleville sopimuksille. Tässä on selkeä ristiriita verkon prosessin kannalta. Tavoitteena olisi, että datahub toimisi molemmille osapuolille samalla tavalla.
- Tuotteiden ylläpitoon liittyen on linjattu, että päättynyt tuote voi jäädä voimaan aktiivisille sopimuksille, vaikka uusia sopimuksia ei enää voisikaan tehdä tälle tuotteelle.

- Ohjeistuksessa pitäisi selkeyttää verkon vastuuta kytkentätilanteen viivästyemisessä. Oli epäselvää, miten myyjän pitää toimia, jos verkko ilmoittaa kytkennän viivästyisestä.
 - Kehitysryhmä linjasi, että myyjältä ei odoteta uusia kytkentäpyyntöjä, vaan verkko vastaa prosessista. Täsmennettiin tätä päivitettävänä olevaan menettelyohjeeseen.
- Datahubista puuttuu aikavalidointi, jos myyjä ilmoittaa päättymispäivän osana uutta sopimusta.
 - Kehitysryhmän keskustelussa toivottiin, että datahub selkeyttää, mikä merkitys on sopimuksen päättymispäivän ilmoittamisella osana uutta sopimusta ja miten se liittyy määräaikaisuuden keston ilmoittamiseen. Datahubin tulisi tämentää, miten aikarajatarkastukset tehdään. Missä tilanteessa sovelletaan asetuksen 90 vuorokauden aikarajaa?
 - *[Siht. huom: kokouksen jälkeen saatiin datahubilta vastaus, että normaalisti sopimuksen päättämisen voi tehdä maksimissaan 90 vrk päähän. Se, että uudella sopimuksella voi ilmoittaa jo valmiiksi päättymispäivän liittyy siihen, kun tietyissä tilanteissa voi tehdä kahden sopimuksen voimassaolojen väliin uuden sopimuksen. Eli jos käyttöpaikalla on alkamassa uusi sopimus muuttona, niin ennen sitä voi ilmoittaa uuden sopimuksen, kunhan siinä on mukana päättymispäivä, joka on ennen uuden sopimuksen alkua.*

Määräaikaisuuden päätyminen ei liity tähän. Sopimuksen määräajan päättymispäivä ilmoitetaan omassa kentässään ja tästä määräajan päättymispäivästä ei mene tietoa verkkoyhtiölle. Sopimuksen määräajan päätyminen voi olla kuinka pitkälle vaan. Siihen datahubissa on käsittelysäännöt kuluttaja-asiakkaille, että se ei sido asiakasta kahden vuoden jälkeen.]

Fingridin prosessiryhmä oli pyytänyt kehitysryhmää pohtimaan, kuinka liittymän ylläpitosopimuksia pitäisi käsitellä datahubissa. Datahubissa ei ole tällä hetkellä määriteltynä prosessia tälle. Fingrid Datahub toivoo alalta näkemystä liittymän ylläpitosopimusten osalta, jotta he voisivat myös pohtia sitä, mitä se tarkoittaa datahubin osalta.

Kehitysryhmä ei nähnyt tässä vaiheessa tarvetta liittymän ylläpitosopimusten käsittelylle Datahubissa. Kyseessä on datahubin kannalta käyttöpaikka, joka on sopimukseton ja katkaistu. Datahubin ei tarvitse ylläpitää tietoa liittymän ylläpitosopimuksista, vaan se on verkonhaltijan ja liittymän keskinäinen asia. Verkonhaltija ei voi tällöin hyödyntää datahubia liittymän ylläpitomaksujen laskuttamiseen. Asiaan voidaan tarvittaessa palata myöhemmin uudelleen, jos osoittautuu, että liittymän ylläpitomaksujen laskutuksessa haluttaisiin myös hyödyntää datahubia. Tällöin tulee miettiä, mitä muita tällaisia datahubin ulkopuolisia, jatkuvia laskutustarpeita verkoilla olisi, joissa haluttaisiin hyödyntää datahubia.

5. Menettelyohjeiden päivitys Datahubin käyttöönoton johdosta

Menettelyohje oli jäsenkommenteilla 11.11.-7.12. Jäsenkommentointiaika päättyi siis kokousta edeltävänä päivänä. Kommentteja tuli vähän. Käytiin läpi menettelyohjeeseen tulleet jäsenkommentit ja viimeisteltiin ohje. Seuraavaksi ohje lähtee hyväksymisprosessiin. Asiakkuustoimikunnan käsittely on 14.12. Sen jälkeen ohje menee Energiaviraston kommentoitavaksi. Verkko- ja markkinavaliokuntien käsittely on tammi-helmikuussa.

6. Säti-päivien ohjelman suunnittelu

Säti-päivät järjestetään 9.6.-10.6.2022 Sokos Hotel Triplassa, Helsingissä. Ideoitiin Säti-päivien ohjelmaa. Sovittiin, että sihteeri tekee keskustelun pohjalta luonnoksen teamsiin jatkotyöstettäväksi.

7. Sähkömarkkinalain muutokset

Merkittiin tiedoksi ET:n [lausunto](#) sähkömarkkinalain muutoksiin. Muutoksia esitellään perjantaina 10.12. klo 9-10 Säti-webinaarissa.

8. Muut asiat

Ei muita asioita

9. Seuraavat kokoukset

Ensi vuoden kokoukset sovittiin pidettäväksi:

1. torstai 27.1.2022 klo 9.30-14.00, kokous pidetään etäkokouksena
2. torstai 24.3.2022 klo 9.30-14.00
3. tiistai 17.5.2022 klo 9.30-14.00
4. keskiviikko 8.6.2022 klo 12.00-16.00 ennen Säti-päiviä
5. keskiviikko 21.9.2022 klo 9.30-14.00
6. torstai 24.11.2022 klo 9.30-14.00

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia aktiivisesta osallistumisesta. Kokous päättyi klo 13.50.